

OBEC CHYŽNÉ

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2021 - 2027

S PLATNOSŤOU DO ROKU 2030

ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI

Kontaktné údaje	
Sídlo obecného úradu	Obec Chyžné Chyžné č. 108 049 18 p. Lubeník
Telefón	058/488 23 10
Mobil	0904 529 360
Web	www.obecchyzne.sk
e- Mail	starosta@obecchyzne.sk
Administratívne začlenenie	
Kraj	Banskobystrický
Okres	Revúca
Región	Stredný Gemer
Mikroregión	Magnezit
Údaje	
IČO	00618071
Kód obce	525774
Počet obyvateľov	402
Rozloha	1 952 ha
Prvá písomná zmienka	r. 1427
Riadenie obce	
Starosta	Peter Medvec
Komisie obecného zastupiteľstva	Komisia na ochranu verejného poriadku a veci stavebné
	Komisia pre kultúru a šport
	Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov a pre vybavovanie sťažností

OBSAH

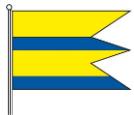
ÚVOD	7
Vízia obce	8
METODICKÁ ČASŤ	9
1 Význam a metodika spracovania PRO	9
1.1 Význam a cieľ spracovania PRO	9
1.2 Metodika a postup spracovania PRO	10
1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.1 Charakteristika PRO	12
1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.3 Dokumenty nadnárodnej úrovne:	12
1.3.3.1 Projekt Európa 2030	12
1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027	13
1.3.3.3 Operačné programy (OP)	15
1.3.4 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy	20
1.3.4.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny	20
1.3.4.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor	20
1.3.4.3 Krajský pamiatkový úrad	20
1.4 Základné pojmy	23
ANALYTICKÁ ČASŤ	28
2 Audit hospodárskych, sociálnych a kultúrno-spoločenských zdrojov	28
2.1 Charakteristika obce	28
2.1.1 Geografická charakteristika	28
2.1.2 Historický vývoj obce	29
2.1.3 Heraldické znaky obce	30
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce	31
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce (Údaje SOBD 2021)	31
2.3 Technická infraštruktúra	34
2.3.1 Technická vybavenosť	34
2.3.2 Domový a bytový fond (Údaje SOBD 2021)	35

2.3.3	Civilná a protipožiarna ochrana	35
2.4	Sociálna infraštruktúra	35
2.4.1	Škola a predškolské zariadenia	35
2.4.2	Kultúra, šport, kluby a pamäti hodnosti	36
2.4.3	Zdravotníctvo a sociálna oblasť	38
2.4.4	Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci	38
2.4.4.1	Živnostníci	39
2.4.4.2	Podnikateľské subjekty	39
2.4.4.3	Neziskový sektor	39
2.4.5	Realizované projekty v rokoch 2014 - 2020	39
3	SWOT analýza obce	40
3.1	Hospodárska SWOT analýza	40
3.2	Sociálna SWOT analýza	41
3.3	Environmentálna SWOT analýza	43
	STRATEGICKÁ ČASŤ	44
4	Stratégia rozvoja obce	44
4.1	Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce	44
4.2	Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO	44
4.3	Strategický cieľ	46
4.4	Priority	46
	PROGRAMOVÁ ČASŤ	47
5	Programové zabezpečenie PRO	47
5.2.	Akčné plány	52
	REALIZAČNÁ ČASŤ	53
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	54
1.1.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	54
1.2.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	55
1.3.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	57
1.4.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	57
2.	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	62
2.1.	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	62

2.2.	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	62
3.	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce.....	64
3.1.	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	64
3.2.	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci.....	65
4.	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	66
4.1.	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci.....	66
4.2.	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	67
5.	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu.....	69
5.1.	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	69
5.2.	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu.....	69
6.	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	72
6.1.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	72
6.2.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	72
	FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ	73
6	Zabezpečenie realizácie PRO.....	73
6.1	Finančné zabezpečenie realizácie PRO.....	73
6.1.1	Analýza finančných potrieb a možností obce	74
6.1.1.1	Finančný rámec pre realizáciu PRO	74
6.1.1.2	Indikatívny finančný plán PRO	76
6.2	Personálne zabezpečenie realizácie PRO.....	77
6.3	Časový harmonogram realizácie	79
6.4	Spoločné podmienky pre úspešné projekty	80
7	Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PRO.....	82
7.1	Spôsob monitorovania PRO.....	82
7.2	Vyhodnotenie a modifikovanie PRO	84
7.3	Plán priebežných hodnotení PRO	84

**Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja
Chyžné 2021 – 2027 s platnosťou do roku 2030**

ZÁVER	85
Prílohy PRO	86
1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO	87
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO.....	88
3) Zoznam skratiek použitých v PRO	89
4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 – 2024.....	91
5) Výpis z Uznesenia ObZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Chyžné 2021 - 2027 s platnosťou do r. 2030.....	96

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Program rozvoja obce „PRO“), je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

PRO plne zodpovedá požiadavkám zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a novele č. 309/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov a zohľadňuje odporúčania obsiahnuté v Metodike na vypracovanie PRO, ktorú vydalo Ministerstvo investícii, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Chyžné**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Chyžné, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Chyžné 2021 – 2027 s platnosťou do roku 2030 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepčného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomickejho a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program rozvoja obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program rozvoja obce je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všeobecnému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy Programu rozvoja obce je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich staráť sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obci.

VÍZIA OBCE

Obec Chyžné leží v juhovýchodnej časti Slovenského Rudohoria na terasovej plošine v doline Murána. Nadmorská výška v strede obce je 297 m n. m., v chotári 195–1409 m n. m. Chotár na ľavej strane Murána stúpajúci od severu na juh z nižšej hornatiny do vrchoviny, k terasovej plošine a nive, tvoria svory, fylity, horniny mladších prvohôr a granity. Okolie obce je odlesnené, v severnej časti sú bukové lesy s prímesou hrabu. Sú tu ložiská antimónu.

Súčasťou života v obci sú aj niektoré výročné kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním.

Obyvatelia obce, ktorých počet podstatne nekolíše, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov, organizujú sa tu rôzne spoločenské podujatia a realizuje sa výstavba a obnova domov, čo je predpoklad pre ďalší priaznivý vývoj.

Víziou obce do roku 2030 je hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov so zabezpečenou infraštruktúrou a vybavením, s rozvinutými službami pre všetky vekové kategórie, s kultúrno-spoločenskými aktivitami v rôznych oblastiach života a priaznivými podmienkami pre rozvoj služieb cestovného ruchu počas celého roka.

Peter Medvec, starosta obce

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PRO

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO

Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepčných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútrostátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí v spolupráci s partnerstvom, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Programu rozvoja obce vyššieho územného celku, ako aj Programu rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PRO. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PRO obce nenahrádza územno-plánovaciu dokumentáciu, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PRO musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáv jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducích zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorit umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PRO skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PRO je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PRO

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v:

- národnej stratégii
- zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a
- je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PRO obce v rámci partnerstva pozostáva z

a) **Analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) **Strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) **Programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) **Realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) **Finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

§ 8a Spoločný program rozvoja obcí

(1) Spoločný program rozvoja obcí je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú, a je vypracovaný podľa záväzných častí územnoplánovacích dokumentácií⁶⁾ združených obcí.

(2) Ak nemá obec vypracovaný vlastný program rozvoja obce, môže si vypracovať pri uplatnení partnerstva s jednou územne susediacou obcou alebo viacerými územne susediacimi obcami spoločný program rozvoja obcí.

(3) Spoločný program rozvoja obcí a jeho aktualizáciu schvaľujú obecné zastupiteľstvá obcí, ktoré vypracovali spoločný program rozvoja obcí.

(4) Na spoločný program rozvoja obcí sa ustanovenia § 8 ods. 2 až 6 použijú rovnako.

V procese spracovania PRO obce Chyžné v spolupráci s partnerstvom bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce neboli len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PRO predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Chyžné a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepcné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, a pod.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýz boli získané formou prieskumu realizovaného partnerským tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi obec, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravených SWOT analýz, konkrétnie z ich slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobnejší plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PRO obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PRO

Prostredníctvom PRO bude obec Chyžné napĺňať svoje rozvojové plány a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PRO sa skladá sa z nasledovných častí:

- **metodická časť PRO** – opisuje význam a metodiku spracovania PRO, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2021 – 2027 s platnosťou na rok 2030,
- **analyticko-strategická časť PRO** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Chyžné, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomicke súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétnie víziu obce, stratégiu rozvoja obce
- **programová, realizačná a finančná časť PRO** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, jedná sa o realizačnú časť s možnosťami finančného, inštitucionálneho, organizačného zabezpečenia realizácie PRO a jeho následný monitoring a vyhodnotenie.

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty

Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PRO obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

1.3.3 Dokumenty nadnárodnnej úrovne:

1.3.3.1 Projekt Európa 2030

EÚ potrebuje zaviesť spoločnú energetickú politiku s vnútorným aj vonkajším rozmerom, ktorá nám umožní dosiahnuť väčšiu energetickú efektívnosť a také úspory, ktoré odporúča stratégia Európa 2020, a zároveň diverzifikovať dodávky energie z tretích krajín. Európania musia začať vážne diskutovať o potrebe bezpečnej jadrovej energie v Európe a načrtnúť stály systém stimulov na rozvoj alternatívnych zdrojov energie.

EÚ musí byť aj naďalej lídrom v boji proti zmene klímy. Ale na to, aby bola efektívnejšia a mala vo vznikajúcom svetovom poriadku skutočnú váhu, sa musí vyhnúť chybám, ktorých sme sa dopustili v Kodani. Bude potrebné vypracovať skutočne spoločnú rokovaci stratégiu, ktorá nám umožní lepšie hájiť naše záujmy.

Európania sa musia vysporiadať s demografickou výzvou. Ak sa neprijmú okamžité opatrenia, naše starnúce spoločnosti budú neudržateľným spôsobom zaťažovať naše dôchodkové a sociálne systémy a systémy zdravotnej starostlivosti a podkopú našu hospodársku konkurencieschopnosť. Medzi prioritné opatrenia musí patriť zvýšenie pomeru

žien v aktívnej populácii, uľahčovanie lepšej rovnováhy medzi pracovným a osobným životom, reformovanie nášho prístupu k dôchodku tak, aby sa vnímal ako právo, a nie ako povinnosť a vytvorenie proaktívnejšej pristávavaleckej politiky, ktorá bude zodpovedať našim demografickým potrebám a potrebám našich trhov práce.

EÚ musí posilniť jednotný trh, aby odolal pokušeniam hospodárskeho nacionalizmu, a doplniť ho o služby, digitálnu spoločnosť a ďalšie sektory, ktoré pravdepodobne budú hlavnými motormi rastu a tvorby pracovných miest na trhu s 500 miliónmi používateľov a spotrebiteľov. Posilnenie a doplnenie jednotného trhu by mala sprevádzať koordinácia v daňovej oblasti.

Európania musia zreformovať trh práce a zmodernizovať svoje postupy v oblasti správy a riadenia spoločností. Ak chceme naplno využiť potenciál technologickej revolúcie, musíme výrazne zmeniť štruktúru našich trhov práce. Niektoré členské štaty už úspešne vykonali reformy založené na modeli flexiistoty; musíme sa poučiť z týchto skúseností a prispôsobiť ich rozdielnym podmienkam v jednotlivých členských štátoch. Musíme zvýšiť zamestnateľnosť našich pracovníkov a pružnosť našich podnikov v kontexte hospodárstva, ktoré sa stále mení. Zlepšenie produktivity pracovnej sily sa musí stať prioritou a je potrebné zabezpečiť, aby zvýšenie produktivity bolo priamo úmerné úrovni príjmu.

Udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho modelu Európy bude závisieť od našej schopnosti obnoviť dynamickú rovnováhu medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozmerom rozvoja v týchto oblastiach:

- Hľadanie rastu a pracovných miest.
- Naplnenie ambícií Európy v sociálnej oblasti prostredníctvom nových cielených politík
- Vytvorenie situácie, z ktorej by všetci prosperovali: nová dohoda pre jednotný trh
- Posilnené hospodárske riadenie: v záujme stability a zjednotenia
- Výzva environmentálnej udržateľnosti
- Vyhnúť sa úskaliam lisabonskej stratégie

1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2030.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne napĺňať stratégiu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

Slovensko ako členský štát EÚ akceptuje posilňovanie strategického prístupu v politike súdržnosti, s cieľom ďalej rozvíjať koordinovanú a harmonizovanú implementáciu fondov Únie, ktoré sa budú vykonávať na základe tzv. všeobecného - zdieľaného riadenia.

Zdroje financovania pre nové programové obdobie:

- 1) Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“),
- 2) Európsky sociálny fond plus1 (ďalej len „ESF+“),
- 3) Kohézny fond,
- 4) Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“),
- 5) Fond pre azyl a migráciu (ďalej len „AMIF“),
- 6) Fond pre vnútornú bezpečnosť (ďalej len „ISF“)
- 7) Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „BMVI“),

pričom sa pre obdobie 2021-2027 zjednodušuje a definuje päť jasných cieľov politiky súdržnosti:

- 1. Inteligentnejšia Európa** – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
  - 1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
  - 1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
  - 1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
  - 1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;

- 2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov
- 2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám
- 2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia
- 2.4 Zlepšenie kvality vód a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

3. Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;

- 3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy
- 3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútrosťatejnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility
- 3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti

4. Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;

- 4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva
- 4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasné a cielené pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite
- 4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností

Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5

4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania

4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)

4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry

4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí

4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

5. Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifík a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

1.3.3.3 Operačné programy (OP)

Prioritné oblasti nového programového obdobia:

- Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- Moderná a profesionálna verejná správa

1.) Programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Operačný program Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2 266 776 537 €
Operačný program Integrovaná infraštruktúra	MDV SR	3 966 645 373 €
Operačný program Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 204 983 517 €
Operačný program Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3 137 900 110 €
Integrovaný regionálny operačný program	MPRV SR	1 754 490 415 €
Operačný program Efektívna verejná správa	MV SR	278 449 284 €
Operačný program Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912 €
Spolu:		13 768 317 148 €

2.) Programy cieľa Európska územná spolupráca

- Programy cezhraničnej spolupráce
- Programy nadnárodnej spolupráce
- Programy medzinárodnej spolupráce

Dokumenty národnej úrovne:

• **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Cieľom stratégie je podpora udržateľného dynamického inkluzívneho rozvoja komunít a modernej inovačne orientovanej ekonomiky v regiónoch, mestách a obciach Slovenska v prospech zlepšenia životných podmienok ich obyvateľov, kvality ich sídelného prostredia, vytvorenia podmienok pre využitie ich špecifických potenciálov, udržateľné a efektívne využitie ľudských, ekonomických a prírodných zdrojov, ich rozvoj a ochrana. Pri tom bude potrebné:

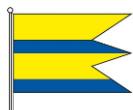

- a) Zvýšiť efektívnosť jednotlivých priestorovo relevantných politík ich vzájomnou koordináciou na základe reflektovania národných strategických dokumentov, spolu s celkovou koordináciou medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a ich strategickými zámermi,
  - b) Zvýšiť efektívnosť využitia vnútorného potenciálu rozvoja regiónov, miest a obcí posilnením väzieb odvetvových politík na priestor regiónov a obcí a vzájomným prepojením regionálneho a územného plánovania,
  - c) Zvýšiť efektívnosť využitia zdrojov regiónov, miest a obcí posilnením kapacít, aktívnej účasti a zodpovednosti jednotlivých aktérov ich rozvoja a vytvorením adekvátneho priestoru pre ich účasť na riadení rozvoja
-
- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
  - **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
  - **Národný program reforiem SR 2020**
  - **Národný investičný plán SR na roky 2020 – 2030**
  - **Politika súdržnosti SR**
  - **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025**
  - **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

Plán obnovy a odolnosti

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE, so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 175 tretí odsek, so zreteľom na návrh Európskej komisie, po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom, so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru, so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov, konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom, keďže: V súlade s článkami 120 a 121 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa od členských štátov vyžaduje, aby riadili svoje hospodárske politiky so zámerom prispieť k dosiahnutiu cieľov Únie a v nadväznosti na hlavné smery, ktoré prijme Rada. V článku 148 ZFEÚ sa stanovuje, že členské štáty vykonávajú politiky zamestnanosti, ktoré zohľadňujú usmernenia pre zamestnanosť. Koordinácia hospodárskych politík členských štátov je preto vecou spoločného záujmu.

Cieľové oblasti pre reformy a investície zohľadňujú kľúčové problémy slovenskej ekonomiky a najdôležitejšie spoločenské výzvy. Boli vybraté na základe porovnania výsledkov krajiny oproti priemeru EÚ ako aj podľa spoločných európskych priorit. Vzdelávanie, veda, výskum a inovácie a zdravie patria k oblastiam, v ktorých Slovensko vo výsledkoch v medzinárodnom porovnaní najviac zaostáva a Európska komisia v nich opakovane odporúča zintenzívniť reformné úsilie. Efektívna verejná správa a digitalizácia sú dôležitými faktormi, ktoré ovplyvňujú podnikateľské prostredie a kvalitu života. Zelená ekonomika podporí environmentálnu udržateľnosť, kvalitu života a prispeje k rozvoju zelených inovácií.

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Tabuľka 1.1: Rozdelenie alokácie prostriedkov z Plánu obnovy a odolnosti SR na komponenty v piatich kľúčových oblastiach verejných politík aj s príspevkom k stanoveným cieľom zelenej a digitálnej transformácie.

Číslo	NÁZOV KOMPONENTU	POO v mil. €	Digitálny prispevok	Zelený prispevok
	Zelená ekonomika	2 301	170	2 199
1	Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra	232	25	232
2	Obnova budov	741	0	735
3	Udržateľná doprava	801	145	705
4	Dekarbonizácia priemyslu	368	0	368
5	Adaptácia na zmenu klímy	159	0	159
	Vzdelávanie	892	235	114
6	Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	210	0	39
7	Vzdelávanie pre 21. storočie	469	229	12
8	Zvyšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	213	7	63
	Veda, výskum, inovácie	739	156	79
9	Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania vedy, výskumu a inovácií	633	156	79
10	Lákanie a udržanie talentov	106	0	0
	Zdravie	1 533	43	311
11	Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť	1 163	41	295
12	Humánnna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	105	2	3
13	Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	265	0	13
	Efektívna verejná správa a digitalizácia	1 110	730	29
14	Zlepšenie podnikateľského prostredia	11	6	0
15	Reformá justície	255	36	18
16	Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	229	73	11
17	Digitalné Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615	615	0
18	Zdravé, udržateľné a konkurencieschopné verejné finančie	0	0	0
	Celkový súčet	6 575	1 334	2 732

Dokumenty regionálnej úrovne:

Program rozvoja - Banskobystrický samosprávny kraj (BBSK) na roky 2021-2027.

1. **Inteligentnejší kraj** – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
  - 1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
  - 1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
  - 1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
  - 1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

2. Ekologickejší, nízkouhlíkový kraj:

- 2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov
- 2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia

2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

3. Prepojenejší kraj – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;

3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy

3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútrostátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti

4. Sociálnejší kraj – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;

4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva

4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasného a cielenú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilite

4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností

Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5

4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania

4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)

4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry

4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí

4.10 Riešenie materiálnej deprívácie

5. Kraj bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifík a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

1.3.4 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy

1.3.4.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny

Pri realizácii aktivít spadajúcich do územia NATURA 2000 bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.4.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor

Podľa stanoviska vo veci **ochrany poľnohospodárskej pôdy**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 12 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a § 13 tohto zákona, v zmysle ktorého návrhy nepoľnohospodárskeho využitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor právnych prostriedkov, referát pôdohospodárstva.

Podľa stanoviska vo veci **ochrany lesných pozemkov**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v zmysle § 6 ods. 1 až 3 je spracovateľ dokumentácie povinný dbať na ochranu lesných pozemkov, na zabezpečenie funkcií lesov navrhnuť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

1.3.4.3 Krajský pamiatkový úrad

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnuteľnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnuteľná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnuteľnú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnuteľná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologickejho výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamäti hodnosti obce v Evidencii pamäti hodnosti obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologickej nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologickej nálezov a nálezisk v miestach, kde nebude predpísaný archeologickej výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologickej nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

A/ Prípadné evidované archeologickej nálezisko / historický objekt a ich ochrana:

B/ V prípade realizácie zemných prác v katastrálnom území obce je z hľadiska ochrany archeologickej nálezov a nálezisk v zmysle zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov potrebné ku realizácii každej pripravovanej stavebnej činnosti ako aj rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území vyžiadať si vyjadrenie príslušného Krajského pamiatkového úradu. Krajský pamiatkový úrad bude posudzovať každý projekt jednotlivo z hľadiska prípustnosti prác a nevyhnutnosti vykonávať archeologickej výskum.

V prípade národných archeologickej nálezov je potrebné postupovať podľa ustanovenia § 40 ods. 2, 3, 10 pamiatkového zákona, hlavne musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác – tieto práce zastaviť, ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

C/ Pri úpravách objektov a pri novej výstavbe uplatňovať charakteristické regionálne architektonické prvky, uvedené v bode „D“ záväzného stanoviska.

D/ V zmysle § 14 ods. 1 pamiatkového zákona je povinnosťou obce v prípade existencie zachovať, chrániť, obnoviť a využívať pamiatkový fond na území obce t.j. archeologickej nálezov

a náleziská a evidované pamäti hodnosti obce, historický typ zástavby a utvárať pre to všetky potrebné podmienky.

E/ V zmysle §14 ods. 4 pamiatkového zákona obec môže rozhodnúť o utvorení o odbornom vedení evidencie pamäti hodnosti obce. Do evidencie pamäti hodnosti obce možno zaradiť okrem hnutel'ých vecí a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce.

F/ Rešpektovať podmienky vyplývajúce s nadradenej Územnoplánovacej dokumentácie Veľkého územného celku kraja a to konkrétnie body:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.7.2. Zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva.

5.1. Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, vo všetkých okresoch príslušného kraja, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zariadenie do kategórie pamiatkových území pamiatkových rezervácií a pamiatkových zón, pamiatkových objektov a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

5.2. Utvárať podmienky na ochranu pamiatkového fondu a spolupracovať s orgánmi štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu pri záchrane, obnove a využívaní pamiatkového fondu, pamiatkových území a ich ochranných pásiem v súlade s ustanoveniami zákona č.42/2002 Z.z o ochrane pamiatkového fondu. Obdobne utvárať podmienky pre ochranu pamäti hodnosti miest a obcí a spolupracovať s orgánmi samosprávy miest a obcí v rámci kraja.

5.3. Zabezpečiť osobitnú pozornosť a zvýšenú ochranu evidovaným, známym a predpokladaným archeologickým náleziskám a lokalitám v súlade s ustanoveniami zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.

5.14. (5.5; 5.12) Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujú jednotlivé špecifické región kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, v súlade so súčasnou krajinnou štruktúrou v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru v krajine.

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčasťí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácií ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2015 - 2020.

Ciel Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Ciel Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelenia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2: menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápáný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvak, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotnými vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonáť, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomicke zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornnej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) – ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilhovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyšej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politík členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou územia tāžisk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto tāžisk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Koncepciou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce, a ktoré splňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou príľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblast – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblast predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepčnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadáváže na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a

prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosťi v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje strategiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú strategiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

Doplnkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátному rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústredovať do najproblémovnejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistíť požadovaný rozvojový efekt.

Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednosťný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorit stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétej strategicj/špecifickej priorite Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2015 - 2020.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región Banskobystrický kraj, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popisanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónymi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraďuje Kohézny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia, najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICKÁ ČASŤ

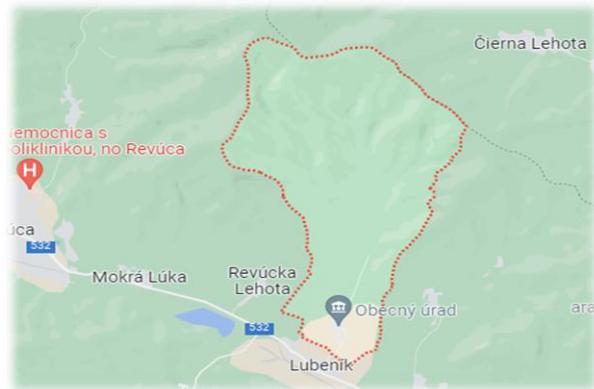
2 AUDIT HOSPODÁRSKÝCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

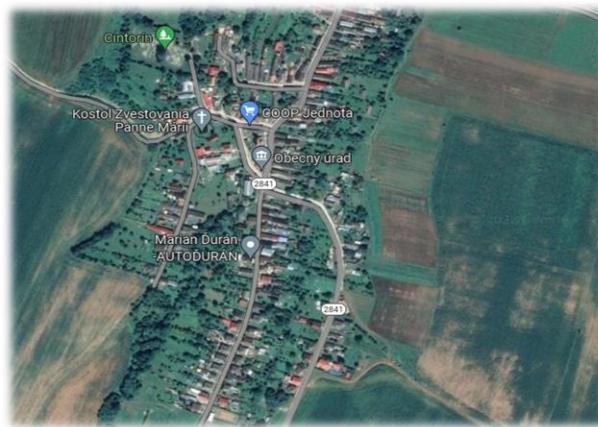
2.1.1 Geografická charakteristika

Obec Chyžné leží v juhozápadnej časti Slovenského rúdohoria (Stolické vrchy), 5 km na SZ od Jelšavy a 9 km na JV od Revúcej, mimo železničného spoja z Plešivca a cestného spoja z Rožňavy pozdĺž Muránskej doliny do Murána. Od spojov je vzdialenosť 1 km smerom na sever od Lubeníka, odkiaľ viedie do Chyžného jediná cestná prípojka. Dedina je vystavaná na terasovitej plošine Muránskej doliny, stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 297 m. Chotár o rozlohe 1952 ha sa rozkladá po ľavej strane riečky Muránky a tvoria ho polia, lúky, pastviny a lesy, jeho prevažná časť je na sever od obce. Okolie obce je odlesnené a táto časť chotára sa využívala a stále využíva na poľnohospodárske účely.

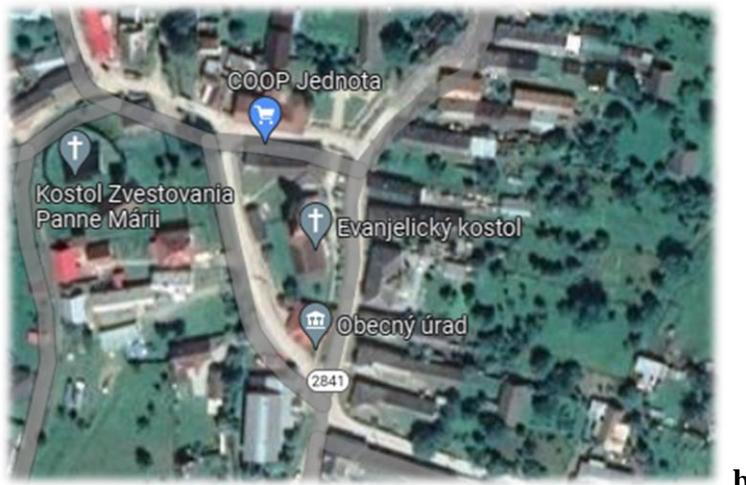
Základná charakteristika územia obce Chyžné :

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Revúca

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie okolia obce Chyžné

b

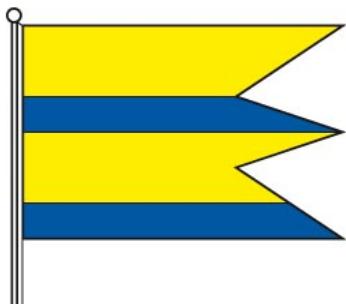
Obr. č. 3 – Detail lokalizácie centra obce Chyžné

2.1.2 Historický vývoj obce

Prvá písomná zmienka je z roku 1427, ale obec jestvovala už v druhej polovici 13. storočia. Patrila Jelšavskému, od 16. storočia Muránskemu panstvu. Názov obce je doložený z roku 1427 ako Hyznaw, z roku 1551 ako Hysnyo, z roku 1557 ako Chisno, z roku 1573 ako Chysne, z roku 1584 ako Kysnow, z roku 1773 ako Chissno, z roku 1808 ako Chyžno, z roku 1920 ako Chyžné; maďarsky Chizsnyo, Hizsnyó. V roku 1427 mala 25 port. Turci obec spustošili v roku 1566 a časť obyvateľstva odviedli do zajatia. Obyvatelia pracovali v miestnych baniach a hutách, povozníčili, odchádzali na sezónne práce, časť sa zaoberala chovom oviec. V roku 1828 mala obec 82 domov a 734 obyvateľov. V 19. storočí okrem poľnohospodárstva pracovali v železiarskych podnikoch na Chyžnianskej Vode, páliili uhlie a privyrábali si povozníctvom. Pri požari v roku 1918 tretina obce vyhorela. Za I. ČSR sa obyvatelia zaoberali poľnohospodárstvom, výrobou plátyna i súkna s domáckou výrobou z prútia, pracovali v baniach. V roku 1922 bol štrajk baníkov.

2.1.3 Heraldické znaky obce

Blazón erbu:

V modrom štíte nad položeným obráteným polmesiacom s tvárou osemhrotá hviezda, všetko zlaté.

Komentár: V rodovej heraldike veľmi častý, v obecnej heraldike však vzácny motív s nebeskými telesami podľa staršej obecnej pečate z r. 1621.

Dátum prijatia: 01.05.1997

Číslo uznesenia: OZ - 19/5/1997-B. 4.

Signatúra HR SR: C-53/1997

Autori: Ladislav Nagy

2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce (Údaje SOBD 2021)

Obyvateľstvo podľa veku a pohlavia

kategória	muži	ženy	spolu	rozdiel (M-Ž)
0 - 4	6	9	15	-3
5 - 9	10	5	15	5
10 - 14	15	6	15	9
15 - 19	14	16	30	-2
20 - 24	15	16	31	-1
25 - 29	15	15	30	0
30 - 34	8	8	16	0
35 - 39	14	15	29	-1
40 - 44	18	16	34	2
45 - 49	13	18	31	-5
50 - 54	16	11	27	5
55 - 59	20	15	35	5
60 - 64	16	14	30	2
65 - 69	10	14	24	-4
70 - 74	9	5	14	4
75 - 79	1	1	2	0
80 - 84	0	9	9	-9
85 - 89	0	5	5	-5
90 - 94	2	1	3	1
95 - 99	1	0	1	1
100 a viac	0	0	0	0
spolu	203	199	402	4

Základné vekové kategórie

veková kategória	pohlavie	počet	podiel (%)
1.) Predprodukčný vek (0-14)		51	12.69
2.) Produkčný vek (15-64)		293	72.89
2.) Poprodukčný vek (65+)		58	14.43
3.) spolu		402	

Obyvateľstvo podľa rodinného stavu

rodinný stav	počet	podiel (%)
1.) slobodný / slobodná	199	49.5
2.) ženatý / vydatá	135	33.58
3.) rozvedený / rozvedená	33	8.21
4.) vdovec / vdova	35	8.71
5.) nezistené	0	0
Spolu	402	

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Obyvateľstvo podľa národnosti

národnosť	počet	podiel (%)
1.) Slovenská	361	89,8
2.) Maďarská	4	1
3.) Rómská	11	2,74
4.) Rusínská	0	0
5.) Ukrajinská	0	0
6.) Česká	2	0,5
7.) Nemecká	0	0
8.) Moravská	0	0
9.) Poľská	0	0
10.) Ruská	0	0
11.) Ostatné	0	0
12.) Nezistené	24	5,97
Spolu	402	

Obyvateľstvo podľa vierovyznania

vierovyznanie	počet	podiel (%)
1.) Rímskokatolícka cirkev	70	17.41
2.) Evanjelická cirkev augšburského vyznania	124	30.85
3.) Gréckokatolícka cirkev	1	0.25
4.) Reformovaná kresťanská cirkev	1	0.25
5.) Pravoslávna cirkev	0	0
6.) Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	2	0.5
7.) iné	9	2.24
8.) bez vyznania	171	42.54
9.) nezistené	24	5.97
Spolu	402	

Obyvateľstvo podľa vzdelania

vzdelanie	počet	podiel (%)
1.) bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	36	8.96
2.) základné	93	23.13
3.) stredné odborné učňovské (bez maturity)	103	25.62
4.) úplné stredné (s maturity)	97	24.13
5.) vyššie odborné vzdelanie	15	3.73
6.) vysokoškolské	44	10.95
7.) bez školského vzdelania (15+ rokov)	2	0.5
8.) nezistené	12	2.99
Spolu	402	

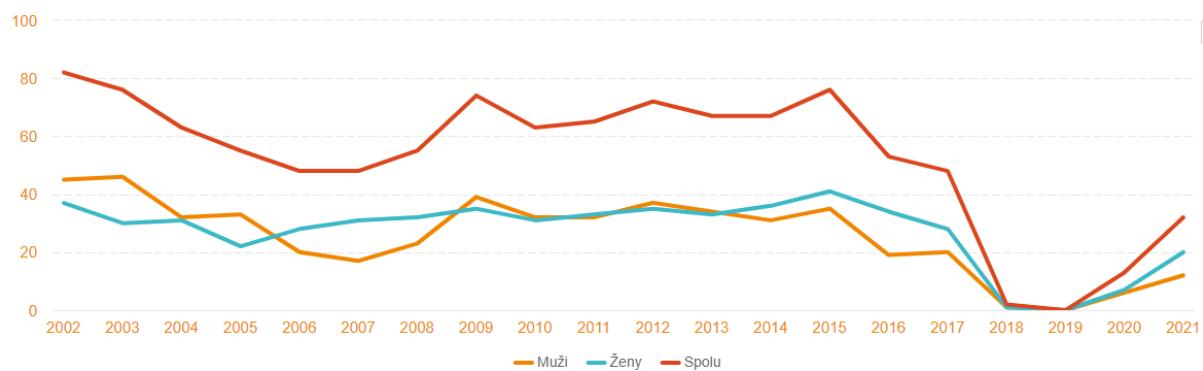

Program rozvoja obce Chyžné 2021 – 2027 s platnosťou do 2030

UCHÁDZAČI O ZAMESTNANIE K 31. 12. (osoby)

Tabuľka

EKONOMICKÁ AKTIVITA OBYVATEĽSTVA K 31. 12. (%)

Tabuľka

2.3 Technická infraštruktúra

2.3.1 Technická vybavenosť

Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

- Predajňa potravinárskeho tovaru
- Pohostinské odbytové stredisko
- Ihrisko pre futbal (okrem školských)
- Verejný vodovod
- Rozvodná sieť plynu
- Komunálny odpad
- Využívaný komunálny odpad
- Zneškodňovaný komunálny odpad

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, Mestská a obecná štatistika

2.3.2 Domový a bytový fond (Údaje SOBD 2021)

Štruktúra bytového fondu

počet miestností	počet	podiel (%)
1.) 1 obytná miestnosť	3	2.17
2.) 2 obytné miestnosti	18	0
3.) 3 obytné miestnosti	55	39.86
4.) 4 obytné miestnosti	34	24.64
5.) 5 obytných miestností	14	10.14
6.) 6 a viac obytných miestností	6	4.35
7.) Nezistené	8	5.8
Byty spolu	138	

Domový fond podľa typu budovy

typ budovy	počet	podiel (%)
1.) rodinný dom	129	96.99
2.) bytový dom	1	0.75
3.) polyfunkčná budova	0	0
4.) ostatné budovy na bývanie	0	0
5.) neskolaďovaný rodinný dom	0	0
6.) núdzový objekt neurčený na bývanie	0	0
7.) inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	2	1.5
8.) ostatné	1	0.75
9.) nezistený	0	0
Domy spolu	133	

2.3.3 Civilná a protipožiarna ochrana

Civilná ochrana (skr. CO) je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V obci sa zabezpečuje priebežne.

2.4 Sociálna infraštruktúra

2.4.1 Škola a predškolské zariadenia

V obci sa nenachádza základná škola ani predškolské zariadenie. Žiaci dochádzajú za vyučovaním do mesta Revúca a Lubeník.

2.4.2 Kultúra, šport, kluby a pamäti hodnosti

Obec Chyžné sa vyznačuje aj tým že počas roka sa tu koná mnoho spoločenských akcií, pri ktorých si každý občan príde na svoje

1.1.Nový rok začína starosta obce príhovorom v rozhlase . Tento rok (2018) bol trošku nezvyčajný tým, že starosta sa rozhodol ohňostroj urobiť práve v tento sviatočný podvečer, aby aj občania, ktorí netravili Silvestrovskú noc doma neboli o ohňostroj ukrátení a mohli si štrnsgnúť s punčom, ktorý pripravuje obecné zastupiteľstvo a zapriať všetko dobré aj so svojimi známymi a susedmi z obce.

Aby sme ani v našej malej obci nezabudli nato, že február sa nesie v znamení plesovej sezóny taktiež sa tu každoročne organizuje od roku 2009 Obecný ples ktorý organizuje Obec Chyžné spoločne s Kométou Chyžné radi navštevujú ľudia z našej obce ako aj ľudia z okolitých obcí a tiež hostia zo vzdialenejších kútov Slovenska. Vďaka obci a skvelým partnerom a sponzorom na plese do tanca hrá každoročne živá kapela Experiens z Hnústi a tiež je vybavený aj bohatou tombolou.

Marec patrí aj v našej obci našim krásnym ženám. Pre nich každoročne organizujeme posedenie v kultúrnom dome, kde je pre nich pripravený kultúrny program , občerstvenie a malý darček. Tu sa stretnú všetky vekové zastúpenia nežného pohlavia z našej obce a strávia spolu pekné popoludnie.

Rodina Adamčiaková prišla s novinkou ako si spríjemniť mesiac apríl. V roku 2017 zorganizovali prvý krát RETRO – PÁRTY, ktorá dopadla na jednotku!!! Táto spomienka na zašlé časy vyvolala v tých starších spomienky na svoju mladosť a mladší sa pobavili na perfektných retro kostýmoch v ktorých boli zúčastnení oblečení. Boli tu takiež vystavené mnohé všelijaké retro veci , ktoré našli známi a priatelia v pivniciach a na povalách svojich domov a zapožičali ich na vystavenie aby aj mladšie ročníky videli ako niekedy vyzerali staré spotrebiče či rôzne hračky alebo veci v domácnostiach.

A máme tu jarný mesiac máj – lásky čas, ale aj mesiac stavania vatry. Naša obec nevynecháva ani túto akciu a každoročne sa Chyžňanská vatra stavia pod Tatarkou. Aj v našej obci nevymrela tradícia stavania májov. Veľký máj sa postaví v parku na strede obce a tiež podľa tradície by sa mala dať do dvora, každému slobodnému dievčaťu. Bohužiaľ v posledných rokoch sa o túto činnosť viac zaujímajú staršie ročníky také, ktoré majú túto tradíciu odpozeranú ešte zo svojho detstva. Ale veríme, že sa to časom zmení a táto tradícia viac chytí za srdce aj mladšie ročníky.

V júni nás naše šikovné žienky reprezentujú v súťaži vo „Varení guliek“ , ktoré sa každoročne koná v Jelšave – Dni mesta Jelšava. Naše mužstvo pozostáva zo šiestich usilovných rúk a z troch milých úsmevov našich žien, ktoré vyhľadávajú každoročne so svojimi vynikajúcimi guľkami rôzne ocenenia.

Naša dedinka je známa v širokom okolí tzv.“ Dňami obce“ ktoré sa konajú každý rok v lete. Každý rok je pre občanov pripravený bohatý program. Piatok poobede patrí našim najmenším tí majú pripravené súťaže s milými cenami. Tiež sa obec snaží každý rok si pre nich pripraviť prekvapenie aby mali pekné spomienky. Môžu sa povozit na koníkoch, alebo sa vyskákať na veľkých gumených nafukovačkách či pozrieť si zaujímavé ukážky kynológov, policajtov a hasičov. V sobotu ráno je naša obec plná fešných chlapcov a chlapov zo širokého okolia, ktorí sa ráno zídu na umelej tráve a zahrajú si futbalový turnaj o pohár starostu obce. Každý druhý rok je možné zakúpiť si aj už spomínané gemerské guľky, ktoré sú veľmi

oblúbené a naše ženy ich v tento deň robia niekoľko stoviek. Vo večerných hodinách nás v strede dediny ak to počasie dovolí tak vonku, čaká kultúrne vystúpenie rôznych súborov a skupín, ktorí sú pozvaní aby našim občanom pripravili bohatý a pestrý program. V prípade nepriaznivého počasia sa program uskutočňuje v kultúrnom dome. Keď slnko zapadne nahradí ich DJ a rozprúdi poriadnu zábavu, kde sa všetci môžu do sýtosti zabaviť.

Počas celého leta starosta obce organizuje zájazdy na kúpanie do Maďarska. Každý kto má chut' sa zrelaxovať, nakaziť dobrou náladou, zaspievať si a nevadí mu cestovanie v autobuse je vítaný.

Posledný augustový víkend sa nesie v znamení turistiky a akcie menom „Výstup na Kohút“. Na tejto akcii sa taktiež Chyžnanci každoročne zídu, aby si oddýchli a užili si ešte posledné letné lúče v našej krásnej prírode.

September sa nesie v trochu väznejšej podobe. Tu sa každoročne stretávame na Spomienkovej slávnosti úmrtia národovca Samuela Tomášika. Pri okrúhlych jubileách našu obec navštívia aj vzácní hostia napríklad z Matice Slovenskej, starostovia a primátori z okolitých miest a obcí. Naše deti vždy prispejú trochou poézie.

Október je všade známy ako mesiac úcty k starším a inak to nie je ani v našej obci. Aj my chceme našim starším spoluobčanom ukázať, že si ich väžime preto aj pre nich je pripravené popoludnie s kultúrnym programom a pohostením.

V strašidelnom novembri si naša mládež vymyslela organizovanie Helloween páarty. Každý kto sa nebojí strašidelných masiek a má odvahu si jednu na seba navliecť je pozvaný prísť sa zabaviť sa.

V decembri sa aj v našej dedinke zastaví Mikuláš aby rozdal našim najmenším darčeky. Privítame ho v parku kde rozsvietime vianočný stromček, pritom zaspieva chyžnaňanský spevokol Lechen a v treskúcej zime si štrngneme teplým punčom alebo čajom.

25. decembra večer sa všetci vo sviatočnej a perfektnej nálade stretávame v kultúrnom dome, kde spolu každoročne oslavíme meno Štefan. Štefanská zábava v Chyžnom je vychýrená akcia, na ktorej sa vyštriedalo už kopec Dj-ov a živých kapiel. Táto tradícia sa pestuje už niekoľko rokov a či ju už organizovala predtým obec, neskôr mládež alebo hasiči vždy je to výborná akcia kde sa stretnú starí priatelia z detstva, spolužiaci zo škôl a kopec známych a priateľov aby spolu oslavili najkrajšie sviatky v roku. Koniec roka ukončíme ohňostrojom a alko a nealko punčom .

Pamiatky

Kostol rímskokatolícky ranogotický z 13. storočia s feskovou výzdobou svätyne zo 14. storočia, v kostole sa nachádza gotický krídlový oltár z okruhu majstra Pavla z Levoče zo začiatku 16. storočia, kazateľnica neskorobaroková z polovice 18. storočia a maľované vnútorné zariadenie z 18. storočia

Kostol evanjelický tolerančný z roku 1785

Pamätná tabuľa a náhrobník S. Tomášika od M. Motošku

Tradície

Skupinová cestná zástavba. Zrubové a murované domy často podpivničené, so sedlovou strechou a podlomenicou sú z 19. storočia. Z tradičných ľudových tancov sú známe: tanec priadkových maškár, s mladuchou (hantuškový), do kolesa, do skoku, kompeškový,

Program rozvoja obce Chyžné 2021 – 2027 s platnosťou do 2030

mazúrka, marš, medveďu, odzemok, ponad flášku, preberanie, stulinožky, zajačkový, koleso neviest, na žida.

Významné osobnosti

Pôsobisko:

Samo Chalupka (1812 – 1883), básnik

Samo Tomášik (1813 – 1887), spisovateľ, pôsobil tu v rokoch 1833 – 1887, tu aj pochovaný

Zdroj: *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1. časť*

2.4.3 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

V obci neposkytuje svoje služby žiadny lekár ani lekáreň. Za zdravotnou starostlivosťou obyvatelia obce dochádzajú do vedľajšej obce Lubeník a okresného mesta Revúca.

2.4.4 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci

PODNIKY A NEZISKOVÉ INŠTITÚCIE

Tabuľka

FYZICKÉ OSOBY A ŽIVNOSTNÍCI

Tabuľka

2.4.4.1 Živnostníci

Vidieť aktuálny živnostenský register

[ŽIVNOSTENSKÝ REGISTER SLOVENSKEJ REPUBLIKY \(zrsr.sk\)](http://zrsr.sk)

2.4.4.2 Podnikateľské subjekty

Vidieť aktuálny obchodný register

[Obchodný register SR - Výsledky vyhľadávania podľa sídla subjektu \(orsr.sk\)](http://orsr.sk)

2.4.4.3 Neziskový sektor

Vidieť aktuálny register MVO

[RMNO \(minv.sk\)](http://rmno.minv.sk)

2.4.5 Realizované projekty v rokoch 2014 - 2020

Odkaz: samostatná príloha PHSR

Národné projekty v spolupráci s ÚPSVaR - § 50j, 52, 50i, 54

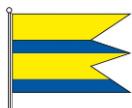
Zdroj: obec

3 SWOT ANALÝZA OBCE

3.1 Hospodárska SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka dostupnosť a nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov blízkosť okresného mesta a chránených území priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku a lesnícku pravovýrobu produkívne obyvateľstvo akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života ochota cestovať za prácou vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy dobré dopravné spojenie – dostatok autobusových spojení	<ul style="list-style-type: none"> nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce odchod niektornej kvalifikovanej pracovnej sily strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných nedostatok pracovných príležitostí v niektorých odvetviach v obci a jej okolí kolísavá kvalita signálu niektorých mobilných operátorov nedobudovaná základná infraštruktúra v obci – kanalizácia, miestne komunikácie a chodníky nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj obce absencia väčších investorov v obci nutnosť cestovať za prácou mimo región aj štátu slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi nedobudovaná kanalizácia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> podpora samozamestnanosti vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci	<ul style="list-style-type: none"> pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily nevzhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná, politika

<ul style="list-style-type: none"> • podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest • záujem občanov na rozvoji obci • väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov • rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky • spracovanie dreva • dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu • rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	<p>hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vládne ohrozenia – legislatíva • komplikovaný, byrokratický systém projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie
--	--

3.2 Sociálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka - poskytovanie základného sociálneho poradenstva - produktívne obyvateľstvo - obec je vekovo súčasťou priemeru SR čo sa týka obyvateľstva, ale plán novovýstavby priláka mladšie ročníky - akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života - ochota cestovať za prácou - organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí - pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy - dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách,	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce - neuspokojivý demografický vývoj v obci - odchod niektorého kvalifikovanej pracovnej sily - strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných - kolísavá kvalita signálu mobilných operátorov - nutnosť cestovať za prácou mimo región aj štátu - narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti - slabá vzdelanostná úroveň staršieho obyvateľstva v porovnaní s inými regiónmi

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

podmienkach poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu	- nedostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež
- kultúrny dom kde chodia obyvateľia kultúrne a spoločensky vyžiť	- vzdelanostná úroveň vekovo starších obyvateľov len na úrovni základného vzdelania
- Dostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež	- vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora vzdelávania a samozamestnanosti	- pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne
- vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci	- odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily
- podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest	- nevhodná politika – regionálna,
- aktivity samosprávy o prehĺbenie záujmu občanov na rozvoji obci	- v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – komunikačná bariéra
- rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií	- v niektorých prípadoch nárast ekonomickej stagnácie v obci – a znižovanie životnej úrovne –
- trend posilňovania sociálnych služieb	
- trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií	
- vzdelávanie v sociálnej oblasti	
- možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov	

3.3 Environmentálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy v oblasti ochrany a budovania životného prostredia - kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce - priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre polnohospodársku pruvýrobu - bohatá flóra a fauna, prostredie nedalekej CHKO - vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad - budovanie cyklotrás v okolí	<ul style="list-style-type: none"> - existencia nelegálnych skládok odpadu - vandalizmus na obecnom aj súkromnom majetku - nedobudované všetky obecné inžinierske siete - nevyužité všetky prírodné danosti na rozvoj turizmu a cestovného ruchu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - záujem občanov na životnom rozvoji obci - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - pripravenosť programov na rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky - možné ekologické spracovanie dreva - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF pre environmentálnu oblasť - priestor na zapojenie širokých mäs do a ochrany a budovania životného prostredia - zlepšenie práce obecnej komisie zameranej na životné prostredie - realizácia projektov PRO na posilnenie environmentálnej politiky	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodná environmentálna politika – regionálna, štátnej - zhoršenie kvality životného prostredia v obci - nárast nelegálnych skládok pri nevyužívaní programov ochrany životného prostredia - možný nárast vandalizmu pri neriešení problémov zo strany samosprávy - nezúžitkovanie všetkých prírodných daností a programov zameraných na tvorbu životného prostredia

STRATEGICKÁ ČASŤ

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobny popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Chyžné .

Rozvojový potenciál obce Chyžné spočíva v:

- priaznivom demografickom vývoji,
- dostatku pracovnej sily,
- rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Chyžné je na uspokojivej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch:

- slabá vzdelanostná úroveň určitej skupiny obyvateľstva,
- vysoká priemerná miera nezamestnanosti,
- z časti nepriaznivý demografický vývoj,
- slabá kúpna sila,
- nízka životná úroveň niektorých skupín obyvateľstva
- chýbajúca technická infraštruktúra.

Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné klúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO

Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, riadenie aktivít pokial nie sú oprávnené z iných zdrojov, verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení.

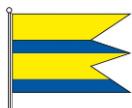

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2021 – 2027 (2030)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	162 150,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	63 500,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	21 250,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	77 400,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	15 500,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelenostnej úrovne a zamestnanosti v obci	10 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	5 500,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	27 500,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	12 500,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	15 000,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	23 750,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	20 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	3 750,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	18 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	3 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	15 000,00 €
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	1 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	1 000,00 €

6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
Spolu za aktivity		247 900,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		49 580,00 €
SPOLU CELKOM		297 480,00 €

4.3 Strategický cieľ'

Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorít a opatrení, ktoré by obec Chyžné mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Chyžné do roku 2027 s platnosťou do roku 2030 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.4 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Chyžné je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

- Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry**
- Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov**
- Priorita 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**
- Priorita 4: Ochrana a tvorba životného prostredia**
- Priorita 5: Podpora turizmu a cestovného ruchu**
- Priorita 6: Podpora propagácie a informovanosti**

PROGRAMOVÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PRO

1. PRIORITY: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Rekonštrukcia parku, lavičiek
- 1.1.2. Výstavba nájomných bytových jednotiek
- 1.1.3. Pozemkové úpravy (sceľovanie - Register obnovenej evidencie pozemkov)
- 1.1.4. Vybudovanie hygienickej stanice

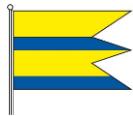
1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 1.2.2. Rozšírenie multifunkčného ihriska
- 1.2.3. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov
- 1.2.4. Zriadenie, vybudovanie knižnice

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.4.1. Vybudovanie a rozšírenie verejného vodovodu
- 1.4.2. Vybudovanie verejnej kanalizácie
- 1.4.3. Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.4.4. Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém
- 1.4.5. Budovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 1.4.6. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov
- 1.4.7. Rozšírenie kamerového systému
- 1.4.8. Vypracovanie projektovej dokumentácie
- 1.4.9. Rekonštrukcia mosta, výstavba lávok
- 1.4.10. Vybudovanie vodného zdroja – studňa
- 1.4.11. Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie (solár, fotovoltaika ap.)

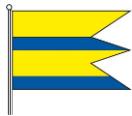
2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Realizácia športových podujatí

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov

- 3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba
- 3.1.2. Realizácia občianskych hliadok

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

- 3.2.1. Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov (sociálny podnik alebo obecný podnik služieb)
- 3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi a občianskym sektorm (MAS)

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

- 4.1.1. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu
- 4.1.2. Vybudovanie zberných miest
- 4.1.3. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostárne
- 4.1.4. Zakúpenie zberného vozidla
- 4.1.5.

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- 4.2.1. Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.2. Realizácia protipovodňových opatrení

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

- 5.1.1. Vybudovanie cyklotrasy
- 5.1.2. Vybudovanie náučného chodníka

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

- 5.2.1. Rozvoj turistiky a agroturistiky
- 5.2.2. Rozvoj služieb cestovného ruchu
- 5.2.3. Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

- 6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 6.1.2. Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

5.2. Akčné plány

Akčné plány predstavujú súbor konkrétnych projektov, ktoré smerujú k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Chyžné.

Akčné plány sa týkajú kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Ich plánovací horizont je približne 1 – 3 roky. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod). Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčné plány nie sú podrobňami realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, sa následne pripravia detailné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

REALIZAČNÁ ČASŤ

1 Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1 Rekonštrukcia parku, lavičiek						
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia parku, lavičiek. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych parku, lavičiek v správe obce. Rekonštrukcia chodníkov, výmena lavičiek.						
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti		
	X	X	X	X			
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €						
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028						
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce						
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych parkov a lavičiek v správe obce.						

Aktivita:	1.1.2 Výstavba nájomných bytových jednotiek						
Zdôvodnenie:	Výstavba nájomných bytových jednotiek pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.						
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti		
	X		X	X			
Predpokladaný rozpočet v EUR	950.000,- €						
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2031						
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce						
Indikátory plnenia:	Počet vystavaných bytov a domov, upravené okolie stavieb, počet ubytovaných.						

Aktivita:	1.1.3 Pozemkové úpravy (sceľovanie - Register obnovenej evidencie pozemkov)				
Zdôvodnenie:	Konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim podľa zákona č.180/1995 Z. z.				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	250.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2040				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, stavebný úrad, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	V katastri nehnuteľností premietnuté vlastnícke práva k pozemkom, vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou – počet, rozloha.				

Aktivita:	1.1.4 Vybudovanie hygienickej stanice				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie hygienickej stanice, ktorá bude zodpovedať štandardom pre potreby zabezpečenia čistoty a hygiény obyvateľov obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie hygienickej stanice, materiálno-technické vybavenie v súlade s hygienickými štandardmi, projektom a podmienkami výzvy.				

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

Aktivita:	1.2.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia kultúrneho domu pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov. Rekonštrukcia interiéru.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2025
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Modernizované priestory KD, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.2.2 Rozšírenie multifunkčného ihriska				
Zdôvodnenie:	Rozšírenie multifunkčného ihriska – unimobunka, šatňa, podlaha. Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rozšírené priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.3 Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych seniorov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory Klubu dôchodcov, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.2.4 Zriadenie a vybudovanie knižnice				
Zdôvodnenie:	Zriadenie a vybudovanie knižnice pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Zriadenie a vybudovanie knižnice, upravená plocha, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita:	1.4.1 Vybudovanie a rozšírenie verejného vodovodu				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie a rozšírenie verejného vodovodu pre potreby zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebú.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2035				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie a rozšírenie verejného vodovodu, počet pripojení, rozsah pripojenia, prietok, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.2 Vybudovanie verejnej kanalizácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie verejnej kanalizácie pre potreby odvodu spotrebovanej a odpadovej vody, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre jej čistenie. Vypracovanie projektovej dokumentácie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X	X	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2035				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie a rozšírenie verejnej kanalizácie, počet pripojení, rozsah pripojenia, prietok, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný rozpočet v EUR	500.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	2024 - 2035
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudovanie verejnej kanalizácie, počet pripojení, rozsah siete, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.4.3 Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia - LED svietidlá				
Zdôvodnenie:	Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia - LED svietidlá pre potreby obyvateľstva v nočnom čase, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
Predpokladaný rozpočet v EUR	X				
Predpokladaný termín aktivity:	150.000,- €				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia a rozšírenie - sieť osvetlenia, počet jednotiek, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.4 Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém pre potreby obyvateľstva v oblasti šírenia informácií, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre vysielanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
Predpokladaný rozpočet v EUR	X				
Predpokladaný termín aktivity:	50.000,- €				
Zodpovednosť:	2023 - 2027				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôтовý systém, počet jednotiek, intenzita prenosu, pokrytie, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				
----------------------------	---	--	--	--	--

Aktivita:	1.4.5 Budovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií				
Zdôvodnenie:	Budovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita:	1.4.6 Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov				
Zdôvodnenie:	Výstavba a rekonštrukcia a výstavba obecných chodníkov. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023- 2025				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

Aktivita:	1.4.7 Rozšírenie kamerového systému				
Zdôvodnenie:	Rozšírenie kamerového systému v správe obce pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti		
	X	X	X				
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €						
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2026						
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce						
Indikátory plnenia:	Množstvo vybudovaných, opravených miestnych kamerových systémov v správe obce, počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.						

Aktivita:	1.4.8 Vypracovanie projektovej dokumentácie				
Zdôvodnenie:	Príprava technickej dokumentácie pre investičné projekty predkladané v rámci ŽoNFP - kanalizácia, byty a atď.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X	X	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023-2026				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektant, stavebný úrad				
Indikátory plnenia:	Počet, rozsah, zameranie technickej dokumentácie k ŽoNFP.				

Aktivita:	1.4.9 Rekonštrukcia mosta, výstavba lávok				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia mosta, výstavba lávok v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X	X	
Predpokladaný rozpočet v EUR	8.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných lávok, opravených mostov, dĺžka, nosnosť, upravené okolie, a pod.
----------------------------	--

Aktivita:	1.4.10 Vybudovanie vodného zdroja - studňa				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie vodného zdroja – studňa, pre potreby zásobovania obyvateľstva v osade úžitkovou alebo pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebú.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja, prietok, objem, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.11 Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie (solár, fotovoltaika)				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rekonštrukcia elektrifikácie pre potreby zásobovania obyvateľstva elektrickou energiou (klasické a alternatívne zdroje), ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebú.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2030				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie, rozsah elektrifikačnej siete, kapacita, počet pripojení, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1 Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov aktivizácie. Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

Aktivita:	2.1.2 Realizácia projektov zamestnanosti				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov zamestnanosti. Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita:	2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
Zdôvodnenie:	Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí. Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regióne, a pod.

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti		
	X	X	X				
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €						
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028						
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce						
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.						

Aktivita:	2.2.2 Realizácia športových podujatí						
Zdôvodnenie:	Realizácia športových podujatí. Podpora športovej a kondičnej aktivizácie pre udržanie zdravého životného štýlu obyvateľov obce, a pod.						
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti		
Predpokladaný rozpočet v EUR	X	X	X				
	50.000,- €						
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028						
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce						
Indikátory plnenia:	Realizované rôzne športové podujatia (pravidelné aj príležitostné) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.						

3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov

Aktivita:	3.1.1 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	3.1.2 Realizácia občianskych hliadok				
Zdôvodnenie:	Realizácia občianskych hliadok pre podporu bezpečia a poriadku na verejnosti, ochrana majetku a osôb v problémových častiach alebo období.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia občianskych hliadok starostlivosti poriadok a bezpečie, počet zásahov, počet riešení, rozsah služieb, tvorba pracovných miest členov OH v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov (OPS, soc. Podnik ap.)				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov. Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom, účasť podnikateľov a investorov, a pod.				

Aktivita:	3.2.2 Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi a občianskym sektorom (MAS – Stredný Gemer)				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského a občianskeho prostredia v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (Miestna akčná skupina Stredný Gemer).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, a pod.				

4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1 Skvalitnenie zberu a separovania odpadu				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie zberu a separovania odpadu na jeho následnú likvidáciu alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.2 Vybudovanie zberných miest - stojísk				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie zberných miest - stojísk pre zber a separovanie TKO, vybudovanie spevnených, krytých priestorov pre kontajnery, kuka nádoby, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo zberných miest - stojísk, technické vybavenie a zabezpečenie funkčnosti, a pod.				

Aktivita:	4.1.3 Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostárne				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre vybudovanie kompostoviska na spracovanie biologického odpadu domácností				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2027				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované kompostovisko, množstvo zozbieraného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

Aktivita:	4.1.4 Zakúpenie zberného vozidla				
Zdôvodnenie:	Zakúpenie zberného vozidla pre efektívny zber odpadu na jeho následnú likvidáciu alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2027				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Zakúpené zberné vozidlo, vozíky, prívesy, ktoré splňajú parametre a normy v súlade s potrebami a výzvou.				

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1 Vybudovanie oddychových zón				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				

**Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030**

Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, a pod.

Aktivita:	4.2.2 Realizácia protipovodňových opatrení				
Zdôvodnenie:	Budovanie rigolov a prieplastí pre odvod prívalových vód počas silných dažďov. Zadržiavanie vody v krajinе.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet upravených rigolov a prieplastí na prítokoch rieky, zníženie dopadov prívalových vód počas silných dažďov, a pod.				

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

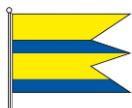
5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

Aktivita:	5.1.1 Vybudovanie cyklotrasy				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie cyklotrasy pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za šport a kultúru, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných cyklistických chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev , a pod.				

Aktivita:	5.1.2 Vybudovanie náučného chodníka				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie náučného chodníka pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o zaujímavostach v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za vzdelávanie a informovanie, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných chodníkov a informačných tabúl, aktualizácia oznamov, výziev , a pod.				

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivita:	5.2.1 Rozvoj turistiky a agroturistiky	
Zdôvodnenie:	Rozvoj turistiky a agroturistiky pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov v obci a okolí, prezentácia a ponuka vidieckeho turizmu	

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb turistiky a agroturistiky v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytie jeho potrieb , a pod.				

Aktivita:	5.2.2 Rozvoj služieb cestovného ruchu				
Zdôvodnenie:	Rozvoj služieb cestovného ruchu. Projekty rozvoja cestovného ruchu pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb stravovania v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytie jeho potrieb , a pod.				

Aktivita:	5.2.3 Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb				
Zdôvodnenie:	Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov a v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X		X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2030				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb ubytovania v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytie jeho potrieb , a pod.

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach Budovanie a údržba verejných tabúľ pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o dianí v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných verejných informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev a VZN, a pod.				

Aktivita:	6.1.2 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu a iné	Prostriedky EŠIF	Plán obnovy a odolnosti
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2023 - 2028				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov (tlačených, elektronických), a pod.				

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Zodpovednou za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PRO je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PRO je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PRO predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický:

- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO

Za účelom realizácie PRO musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícii, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možností rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niekteré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej rézii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Jedná sa o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod. Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z účelových fondov, finančie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR, prostriedky VÚC a pod.

- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.
- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2014 – 2020, tak ako aj v programovom období 2021 - 2027.

V programovom období 2021 - 2027 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2021 až 2027. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez niekoľko operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky

6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce

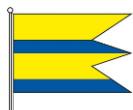
Analýza finančných potrieb a možností obce Chyžné ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období. Preto ak chce úspešne naplňať zadefinované plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej rézie. Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PRO na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnej štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie a môže obsahovať aj podmienky a predpoklady jeho plnenia na základe možných scenárov vývoja.

Dobre naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce, aby strategický dokument nezostal len na papieri.

Analýza je často súčasťou finančnej analýzy v žiadostiach o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EŠIF, ale aj žiadostí o iné finančné prostriedky vrátane komerčných úverov. Je vhodné ju vytvárať až po zverejnení konkrétnej výzvy, kde sú uvedené finančné limity a podmienky financovania a spolufinancovania.

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Finančný rámec obce pre realizáciu PRO na roky 2021 – 2027 (2030)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	3 243 000,00 €				
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	1 270 000,00 €				
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	425 000,00 €				
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €				
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	1 548 000,00 €				
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	310 000,00 €				
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	200 000,00 €				
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	110 000,00 €				
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	550 000,00 €				
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	250 000,00 €				
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	300 000,00 €				
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	475 000,00 €				
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	400 000,00 €				
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	75 000,00 €				
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	360 000,00 €				
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	60 000,00 €				
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	300 000,00 €				
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	20 000,00 €				
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	20 000,00 €				
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštěvníkov obce	0,00 €				
SPOLU		4 958 000,00 €				

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

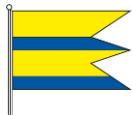

6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2021 – 2027 (2030)

Oblast'	Rok										SPOLU
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska politika		122 438 €	204 063 €	326 500 €	1 362 500 €	908 333 €	545 000 €	272 500 €	136 250 €	45 417 €	3 923 000 €
Sociálna politika		25 875 €	43 125 €	69 000 €	175 833 €	117 222 €	70 333 €	35 167 €	17 583 €	5 861 €	560 000 €
Environmentálna politika		40 125 €	66 875 €	107 000 €	108 750 €	72 500 €	43 500 €	21 750 €	10 875 €	3 625 €	475 000 €
SPOLU CELKOM	188 438 €	314 063 €	502 500 €	1 647 083 €	1 098 056 €	658 833 €	329 417 €	164 708 €	54 903 €	4 958 000 €	

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO

Riadiacim orgánom Programu rozvoja obce na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO sú

- starosta obce,
- ním riadené inštitúcie obce,
- prípadne vybraní partneri a investori projektov,
- vykonávatelia aktivít,

ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PRO. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne s účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PRO by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácií samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

Realizácia PRO vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán, Výbor pre PRO, ktorý bude tvorený predovšetkým z ľudských kapacít priamo z obce a prizvaných odborníkov z externého prostredia. Tento riadiaci orgán je zložený z predsedu Výboru pre PRO a členov. Členov Výboru pre PRO by mali tvoriť zástupcovia všetkých skupín obyvateľstva obce Chyžné :

- vybraní zástupcovia samosprávy,
- zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce
- zástupcovia občianskeho sektoru,
- zástupcovia sektoru kultúry, športu, zdravia, vzdelávania
- jednotlivcov (aktivistov) z radov obyvateľov obce.

Úlohou Výboru bude pravidelne v stanovených časových intervaloch (napr. raz za rok) posúdiť a vydať správu o stave realizácie PRO, o stave finančného čerpania prostriedkov na prípravu a realizáciu aktivít PRO, dopadovú analýzu PRO. Ďalej bude Výbor pripravovať:

- realizačný plán PRO na ďalšie obdobie,
- iniciovať a navrhovať úpravy, zmeny,
- iniciovať a dopĺňať nové opatrenia a aktivity PRO podľa potreby v budúcnosti.

Na základe navrhovaných úprav PRO bude táto aktualizácia schválená obecným zastupiteľstvom.

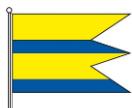

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Pracovný tím pre implementáciu PRO:

1)	.....	.....
2)	.....	.....
3)	.....	.....
4)	.....	.....
5)	.....	.....
6)	.....	.....
7)	.....	.....
8)	.....	.....
9)	.....	.....
10)	.....	.....
11)	.....	.....
12)	.....	.....

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

6.3 Časový harmonogram realizácie

P.č.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry								
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry								
1.1.1.		X	X	X	X	X	X		
1.1.2.				X	X	X	X	X	X
1.1.3.		X	X	X	X	X	X	X	X
1.1.4.		X	X	X					
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr								
1.2.1.		X	X	X					
1.2.2.		X	X	X					
1.2.3.		X	X						
1.2.4.		X	X	X					
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry								
1.3.1.									
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry								
1.4.1.				X	X	X	X	X	X
1.4.2.				X	X	X	X	X	X
1.4.3.				X	X	X	X	X	X
1.4.4.		X	X	X	X	X			
1.4.5.		X	X	X	X	X	X		
1.4.6.		X	X	X					
1.4.7.		X	X	X	X				
1.4.8.		X	X	X	X				
1.4.9.		X	X	X	X	X	X		
1.4.10.		X	X						
1.4.11.		X	X	X	X	X	X	X	X
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov								
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci								
2.1.1.		X	X	X	X	X	X	X	X
2.1.2.		X	X	X	X	X	X		
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci								
2.2.1.		X	X	X	X	X	X		
2.2.2.		X	X	X	X	X	X		
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce								
3.1	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci								
3.1.1.		X	X	X	X	X	X		
3.1.2.		X	X	X	X	X	X		
3.2	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov								

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

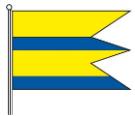

3.2.1.		X	X	X	X	X	X		
3.2.2.		X	X	X	X	X	X		
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia								
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci								
4.1.1.		X	X	X	X	X	X		
4.1.2.		X	X	X	X	X	X		
4.1.3.		X	X	X	X	X			
4.1.4.		X	X	X	X	X			
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci								
4.2.1.		X	X	X	X	X	X		
4.2.2.		X	X	X	X	X	X		
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu								
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry								
5.1.1.		X	X	X	X	X	X		
5.1.2.		X	X	X	X	X	X		
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu								
5.2.1.		X	X	X	X	X	X		
5.2.2.		X	X	X	X	X	X		
5.2.3.		X	X	X	X	X	X		
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti								
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi								
6.1.1.		X	X	X	X	X	X		
6.1.2.		X	X	X	X	X	X		
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce								
6.2.1.									

6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

Investičný projekt musí mať:

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, a pod.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

**Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030**

Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít:

- Existencia PRO obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PRO pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PRO

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PRO a Výbor pre PRO by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PRO a navrhli by sa ďalšie kroky.

- Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- Žiadost o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- Monitorovacie správy**

Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

7.1 Spôsob monitorovania PRO

Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PRO. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PRO.

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Výbor pre PRO:

1)	.....	.....
2)	.....	.....
3)	.....	.....
4)	.....	.....
5)	.....	.....
6)	.....	.....
7)	.....	.....
8)	.....	.....
9)	.....	.....
10)	.....	.....
11)	.....	.....
12)	.....	.....

7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO

Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO.

Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétné nové opatrenia, aktivity a úlohy. Tento návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciaovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

7.3 Plán priebežných hodnotení PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie PRO	Najskôr v roku 2023, potom každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vznikutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie PRO	Priebežne počas realizácie aktivít a zúčtovania aktivít	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet komisií, poslancov, občanov, ap.
Tematické hodnotenie časti PRO	Raz ročne v spolupráci s obecnými komisiemi a poslancami ObZ	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci
Mimoriadne hodnotenie PRO	Vždy podľa potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, kontrola NKÚ, RO / SORO, ap.
Hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	V roku 2027/2030	Zhodnotenie dosiahnutia stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

ZÁVER

Program rozvoja obce Chyžné bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomickejho potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má Obecné zastupiteľstvo obce Chyžné ako kolektívny riadiaci orgán, starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnejjúčasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program rozvoja obce Chyžné bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva (vid' prílohu č. 5).

**Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030**

PRÍLOHY PRO

- 1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- 2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- 3) Zoznam skratiek použitých v PRO
- 4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 - 2024
- 5) Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení PRO

1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

- .....
- .....
- .....
- .....
- Mgr. Pavol Kalmár, expert na strategické plánovanie
- Mgr. Mária Albertová, finančné riadenie
- Ing. Adriana Kapcová, ekonómia a monitorovanie
- Alžbeta Švingálová, manažment sociálneho plánovania

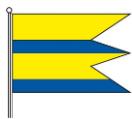
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa Banská Bystrica
2. CD: Obce - kraj Banská Bystrica
3. ENTIRE – 02/2020, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2021 - 2026
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2021 – 2027
6. Partnerská dohoda SR na roky 2021 –2027
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. Štatistický úrad SR
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
10. Zákon č. 539/2008Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. <http://e-obce.sk>
12. <http://www.obce.info>
13. <http://www.statistics.sk>
14. <http://www.sodbtn.sk/obce/>
15. <https://slovenskovkocke.sk/oldza>
16. http://www.zrsr.sk/zr_prev.aspx
17. http://www.orsr.sk/search_sidlo.asp
18. <http://www.ives.sk/registre/>
19. <http://www.vs.sk/heraldreg/>
20. <http://mikroregion.oma.sk/>
21. Štatistický úrad SR – Krajská správa Banská Bystrica
22. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Revúca
23. Obecný úrad Chyžné
24. Iné právnické a fyzické osoby
25. Vlastné zdroje z prieskumu

3) Zoznam skratiek použitých v PRO

BBSK	Banskobystrický samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2020
KŽP	Kvalita životného prostredia
L'Z	Ludské zdroje
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatura územných štatistických jednotiek (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie
PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025
PRB	Program rozvoja bývania
PRO	Program rozvoja obce
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoby

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TSP	Terénnna sociálna práca (Terénny sociálny pracovník)
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 – 2024

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Rekonštrukcia parku, lavičiek
- 1.1.3. Pozemkové úpravy (sceľovanie - Register obnovenej evidencie pozemkov)
- 1.1.4. Vybudovanie hygienickej stanice

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 1.2.2. Rozšírenie multifunkčného ihriska
- 1.2.3. Vybudovanie a prevádzkovanie klubu dôchodcov
- 1.2.4. Zriadenie, vybudovanie knižnice

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.4.4. Vybudovanie a rozšírenie verejného vodovodu
- 1.4.5. Vybudovanie verejnej kanalizácie
- 1.4.6. Modernizácia a rozšírenie verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.4.7. Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém
- 1.4.8. Budovanie a rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 1.4.9. Výstavba a rekonštrukcia obecných chodníkov
- 1.4.10. Rozšírenie kamerového systému
- 1.4.11. Vypracovanie projektovej dokumentácie

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Realizácia športových podujatí

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov

- 3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba
- 3.1.2. Realizácia občianskych hliadok

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

- 3.2.1. Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov (sociálny podnik alebo obecný podnik služieb)
- 3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi a občianskym sektorm (MAS)

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

- 4.1.1. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu
- 4.1.2. Vybudovanie zberných miest
- 4.1.3. Vybudovanie skládky biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu – kompostárne
- 4.1.4. Zakúpenie zberného vozidla

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- 4.2.1. Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.2. Realizácia protipovodňových opatrení

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

- 5.1.1. Vybudovanie cyklotrasy
- 5.1.2. Vybudovanie náučného chodníka

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

- 5.2.1. Rozvoj turistiky a agroturistiky
- 5.2.2. Rozvoj služieb cestovného ruchu
- 5.2.3. Rozvoj a skvalitnenie ubytovacích služieb

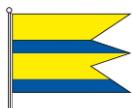
6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

- 6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 6.1.2. Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

Finančné zabezpečenie aktivít na roky 2022 - 2024

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry			467 000,00 €		
1.1	Opätnenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry			96 000,00 €		

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	296 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	75 000,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	76 000,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	49 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	27 000,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	137 000,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	62 000,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	75 000,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	214 000,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	190 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	24 000,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	105 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	20 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	85 000,00 €
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	6 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	6 000,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
SPOLU		1 005 000,00 €

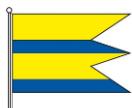

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2022 – 2024

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	23 350,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	4 800,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	14 800,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	3 750,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	3 800,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	2 450,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	1 350,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	6 850,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládnych a sociálne vylúčených občanov	3 100,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	3 750,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	10 700,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	9 500,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	1 200,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	5 250,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	1 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	4 250,00 €
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	300,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	300,00 €

Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
Spolu za aktivity		50 250,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		10 050,00 €
SPOLU CELKOM		60 300,00 €

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2022 – 2024

Oblast'	Rok										SPOLU
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska politika		122 438 €	204 063 €	326 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	653 000 €
Sociálna politika		25 875 €	43 125 €	69 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	138 000 €
Environmentálna politika		40 125 €	66 875 €	107 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	214 000 €
SPOLU CELKOM	188 438 €	314 063 €	502 500 €	0 €	1 005 000 €						

**Program rozvoja obce Chyžné
2021 – 2027 s platnosťou do 2030**

- 5) Výpis z Uznesenia ObZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Chyžné 2021 - 2027 s platnosťou do r. 2030

(sem priložiť kópiu uznesenia)